

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2017. gada 29. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Turciju — Lēmums Nr. 1/80 — 13. pants — “Atturēšanās no jebkādas darbības” klauzula — Dalībvalsts legālajam darba tirgum piederīga Turcijas izcelsmes darba ņēmēja ģimenes locekļu uzturēšanās tiesības — Jaunus ierobežojumus attaisnojoša primāra vispārējo interešu apsvēruma iespējama esamība — Migrācijas plūsmu efektīva pārvaldība — Prasība, ka 16 gadu vecumu nesasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai — Samērīgums

Lieta C-652/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgericht Darmstadt* (Darmšates Administratīvā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 1. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 7. decembrī, tiesvedībā

Furkan Tekdemir, kuru likumiski pārstāv *Derya Tekdemir* un *Nedim Tekdemir*,

pret

Kreis Bergstraße.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K.G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Alekseev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 13. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Furkan Tekdemir*, kuru likumiski pārstāv *Derya Tekdemir* un *Nedim Tekdemir*, vārdā — *R. Gutmann, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā — *T. Henze* un *J. Möller*, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā — *G. Hesse*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā — *D. Martin* un *T. Maxian Rusche*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 15. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Līgumam par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Turciju, kuru 1963. gada 12. septembrī Ankarā parakstīja Turcijas Republika, no vienas puses, un EEK dalībvalstis un Kopiena, no otras puses, un kurš Kopienas vārdā ir noslēgts, apstiprināts un ratificēts ar Padomes 1963. gada 23. decembra Lēmumu 64/732/EEK (OV 1964, 217, 3685. lpp.), (turpmāk tekstā – “Asociācijas nolīgums”) pievienotā Asociācijas Padomes 1980. gada 19. septembra Lēmuma Nr. 1/80 par asociācijas izveidi 13. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts *Furkan Tekdemir* (turpmāk tekstā – “bērns *Tekdemir*”) kuru likumiski pārstāv viņa vecāki *Derya Tekdemir* un *Nedim Tekdemir*, prasībā pret *Kreis Bergstraße* (Bergštrāses rajons, Vācija) par to, ka tas noraidīja viņa pieteikumu izsniegt atļauju uzturēties Vācijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Asociācijas nolīgums

- 3 Asociācijas nolīguma mērķis, kā izriet no tā 2. panta 1. punkta, ir veicināt līgumslēdzēju pušu savstarpējo tirdzniecības un ekonomisko attiecību nostiprināšanu un līdzsvaru, pilnībā ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt Turcijas ekonomikas paātrinātu attīstību un paaugstināt Turcijas tautas nodarbinātības līmeni un dzīves apstākļus.
- 4 Atbilstoši Asociācijas nolīguma 12. pantam “Līgumslēdzējas puses vienojas iedvesmoties no [LESD 45., 46. un 47. panta], lai pakāpeniski savā starpā ieviestu darba ņēmēju brīvu pārvietošanos”.

Lēmums Nr. 1/80

- 5 Lēmuma Nr. 1/80 13. pantā ir noteikts:

“Kopienas dalībvalstis un Turcija nedrīkst ieviest jaunus ierobežojumus attiecībā uz savā attiecīgajā teritorijā likumīgi uzturošos un strādājošu darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu nodarbinātības iespēju nosacījumiem.”

- 6 Lēmuma Nr. 1/80 14. pantā ir noteikts:

“1. Šis iedaļas noteikumus piemēro pakārtoti ierobežojumiem, kas attaisnoti ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības un veselības aizsardzības apsvērumiem.

2. Tie neskar tiesības un pienākumus, kas izriet no valstu tiesību aktiem vai divpusējiem līgumiem starp Turciju un Kopienas dalībvalstīm, kuros to valstspiederīgajiem ir paredzēts labvēlīgāks regulējums.”

Vācijas tiesības

- 7 2004. gada 30. jūlija *Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet* (Likums par ārvalstnieku uzturēšanos, nodarbinātību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, *BGBL.* 2004 I, 1950. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “*AufenthG*”), 4. pantā “Uzturēšanās atļaujas prasība” ir noteikts:

“(1) Ārvalstniekiem, lai ieceļotu un uzturētos Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, ir jāsaņem uzturēšanās atļauja, ja vien Eiropas Savienības tiesībās vai kādā tiesiskajā regulējumā nav noteikts citādi vai arī uzturēšanās tiesības neizriet no [asociācijas nolīguma]. Tiek izsniegtas šādas uzturēšanās atļaujas:

1. vīza 6. panta 1. punkta 1. apakšpunkta un 3. punkta izpratnē,
2. uzturēšanās atļauja (7. pants),
- 2.a Eiropas Savienības zilā karte (19.a pants),
3. pastāvīgās uzturēšanās atļauja (9. pants) vai
4. ES pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja (9.a pants).

[..]

(5) Ārvalstniekam, kam ir tiesības uzturēties saskaņā ar [asociācijas nolīgumu], šo uzturēšanās tiesību esamība ir jāpierāda ar to, ka viņam ir uzturēšanās atļauja, ja vien viņam nav nedz pastāvīgās uzturēšanās atļaujas, nedz ES pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļaujas. Uzturēšanās atļauja tiek piešķirta, pamatojoties uz pieteikumu.”

- 8 *AufenthG* 33. pantā “Bērna piedzimšana VFR teritorijā” ir paredzēts:

“Atkāpjoties no 5. pantā un 29. panta 1. punkta 2. apakšpunktā noteiktā, Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā dzimušam bērnam uzturēšanās atļauja var tikt izsniegta *ex officio*, ja vienam no vecākiem ir uzturēšanās atļauja, pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai ES pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja. Ja dzimšanas brīdī abiem vecākiem vai tam vecākam, kura atsevišķā aizgādībā bērns atrodas, ir uzturēšanās atļauja, pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai ES pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja, Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā dzimušajam bērnam uzturēšanās atļauja tiek izsniegta *ex officio*. Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā dzimuša bērna, kura tēvs vai māte bērna dzimšanas brīdī ir saņēmuši vīzu vai ir tiesīgi uzturēties bez vīzas, uzturēšanās līdz vīzas termiņa vai likumīgās uzturēšanās bez vīzas beigām tiek uzskatīta par atļautu.”

- 9 *AufenthG* 81. pantā “Pieteikums uzturēšanās atļaujas saņemšanai” ir noteikts:

“(1) Ja vien nav noteikts citādi, uzturēšanās atļauju ārvalstniekam izsniedz tikai pēc viņa pieteikuma.

(2) Uzturēšanās atļauja, kas [..] var tikt saņemta pēc ieceļošanas valstī, ir jāpieprasa uzreiz pēc šīs ieceļošanas vai arī tiesiskajā regulējumā noteiktajā termiņā. Attiecībā uz VFR teritorijā dzimušu bērnu, kuram nav *ex officio* jāizsniedz uzturēšanās atļauja, pieteikumam jābūt iesniegtam sešu mēnešu laikā pēc viņa dzimšanas.

[..]”

- 10 1965. gada 28. aprīļa *Ausländergesetz* (Ārvalstnieku likums, *BGBI.* 1965 I, 353. lpp.) 2. pantā, redakcijā, kas bija piemērojama, kad Vācijā stājās spēkā Lēmums Nr. 1/80, bija paredzēts:

“(1) Ārvalstniekiem, kas ieceļo šā likuma piemērojamības teritorijā un vēlas tajā uzturēties, ir jābūt uzturēšanās atļaujai. Uzturēšanās atļauju var izsniegt, ja ārvalstnieka klātbūtne neapdraud Vācijas Federatīvās Republikas intereses.

(2) Uzturēšanās atļaujas var nebūt ārvalstniekiem, kas

1. nav sasnieguši 16 gadu vecumu,

[..]

3. no šīs prasības ir atbrīvoti saskaņā ar starptautiskām konvencijām,

(3) Lai atvieglotu ārvalstnieku uzturēšanos, federālais iekšlietu ministrs drīkst noteikumus paredzēt, ka uzturēšanās atļaujas var nebūt arī kādiem citiem ārvalstniekiem.

(4) Federālais iekšlietu ministrs drīkst noteikumus paredzēt, ka ārvalstniekiem, kuriem var nebūt uzturēšanās atļaujas, ir jādeklarē sava uzturēšanās.”

- 11 Visbeidzot, no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka saskaņā ar šā likuma 7. panta 4. un 5. punktu pārvaldes iestāde drīkst pēc saviem ieskatiem ierobežot derīguma termiņu, uz kādu uzturēšanās atļauja tiek izsniegta jauniem ārvalstniekiem, kas vecuma dēļ ir atbrīvoti no uzturēšanās atļaujas prasības.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 12 2014. gada 16. jūnijā Vācijā dzimušais bērns *Tekdemir* ir Turcijas valstspiederīgais.
- 13 2013. gada 1. novembrī bērna *Tekdemir* māte, kas arī ir Turcijas valstspiederīgā, ieceļoja Vācijā ar Šengenas tūristu vīzu. 2013. gada 12. novembrī viņa iesniedza patvēruma pieteikumu *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federālā migrācijas un bēgļu lietu pārvalde) struktūrvienībai Gisenē [*Gießen*] (Vācija). Šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas brīdī šī procedūra joprojām nebija noslēgusies. Bērna *Tekdemir* mātei nav uzturēšanās atļaujas, bet viņai ir atļauts uzturēties kā patvēruma meklētājai.
- 14 Bērna *Tekdemir* tēvs, kas arī ir Turcijas valstspiederīgais, Vācijā ieceļoja 2005. gada 13. novembrī. No 2009. gada 1. februāra viņš ir strādājis vairākos algotos darbos. Kopš 2014. gada 1. marta viņš ir nodarbināts pilnu darba laiku.
- 15 Sākotnēji bērna *Tekdemir* tēvs 2008. gada 21. aprīlī saņēma termiņuzturēšanās atļauju humānu apsvērumu dēļ, kas tika nepārtraukti pagarināta līdz 2013. gada 30. oktobrim. Kopš 2013. gada 31. oktobra viņam ir līdz 2016. gada 6. oktobrim derīga uzturēšanās atļauja, kas izsniegta saskaņā ar *AufenthG* 4. panta 5. punktu.
- 16 2015. gada 23. septembrī bērna *Tekdemir* vecāki noslēdza laulību. Līdz tam aizgādību pār prasītāju pamatlietā viņi bija īstenojuši kopīgi.
- 17 2014. gada 10. jūlijā bērns *Tekdemir*, kuru iesniedzējtiesa atzina par likumīgi uzturējušos Vācijā sešus mēnešus pēc dzimšanas, lūdza izsniegt uzturēšanās atļauju saskaņā ar *AufenthG* 33. pantu.

- 18 Ar 2015. gada 27. jūlija lēmumu *Bergstraße* rajons šo lūgumu atteicās izpildīt. Sava atteikuma pamatošanai tas tostarp izklāstīja, ka jautājumu par to, vai ir izsniedzama uzturēšanās atļauja, atbildīgā iestāde varot izlemt brīvi pēc saviem ieskatiem un ka šajā gadījumā tā uzskata, ka bērna *Tekdemir* labā šī rīcības brīvība nebūtu jāizmanto. Proti, *Bergstraße* rajons norādīja, ka neesot nepamatoti bērnam *Tekdemir* prasīt, lai viņš *a posteriori* kārtotu vīzas procedūru, pat ja arī tā rezultātā viņš un viņa māte tiktu neizbēgami vismaz uz laiku šķirti no sava, attiecīgi, tēva un vīra. Tas arī uzskatīja, ka nav nesaprātīgi sagaidīt, ka bērna *Tekdemir* tēvs ar savu dēlu un savu sievu Turcijā turpinās ģimenes un laulāto kopdzīvi, ievērojot, ka viņš nav atzīts par patvēruma meklētāju vai bēgli un ka viņam, gluži tāpat kā viņa dēlam un sievai, ir Turcijas valstspiederība. Visbeidzot *Bergstraße* rajons uzsvēra, ka bērna *Tekdemir* atrašanās Vācijā tika pieļauta viņa mātes aizsāktās patvēruma procedūras laikā.
- 19 Šo lēmumu bērns *Tekdemir* savu vecāku personā pārsūdzēja iesniedzējtiesā.
- 20 Iesniedzējtiesa uzskata, ka prasība, ka 16 gadu vecumu nerasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai, ir jauns ierobežojums Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē.
- 21 Taču, tā kā šīs prasības mērķis ir efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas, iesniedzējtiesa prāto par to, vai šis mērķis ir primārs vispārējo interešu apsvērums, ar kuru šis ierobežojums var tikt attaisnots, un gadījumā, ja tās tā ir, par to, kādas kvalitatīvās prasības ir izvirzāmas primāram vispārējo interešu apsvērumam saistībā ar šo mērķi.
- 22 Šādos apstākļos *Verwaltungsgericht Darmstadt* (Darmšates Administratīvā tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas ir primārs vispārējo interešu apsvērums, kura dēļ Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā dzimušam Turcijas valstspiederīgajam var netikt piešķirts atbrīvojums no uzturēšanās atļaujas prasības, uz kuru viņš varētu pretendēt, pamatojoties uz Lēmuma Nr. 1/80 13. pantā ietverto “atturēšanās no jebkādas darbības” klauzulu?
- 2) Gadījumā, ja Tiesa uz minēto jautājumu atbildētu apstiprinoši, – kādas kvalitatīvas prasības izvirzāmas “primāram vispārējo interešu apsvērumam” saistībā ar migrācijas plūsmu efektīvas pārvaldības mērķi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 23 Ar šiem kopīgi iztīrājamajiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Lēmuma Nr. 1/80 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas ir primārs vispārējo interešu apsvērums, ar kuru ir attaisnojams valsts pasākums, kas ieviests pēc šā lēmuma stāšanās spēkā attiecīgajā dalībvalstī un ar kuru ir noteikts, ka 16 gadu vecumu nerasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties šajā dalībvalstī, un apstiprinošas atbildes gadījumā – vai šāds pasākums ir samērīgs ar izvirzīto mērķi.
- 24 Lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, ir jāpārbauda, pirmkārt, vai pamatlietā aplūkotais valsts pasākums ir jauns ierobežojums Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē, kā uzskata iesniedzējtiesa.
- 25 Šajā ziņā jāatgādina Tiesas pastāvīgās judikatūras atziņa, ka Lēmuma Nr. 1/80 13. pantā paredzētā “atturēšanās no jebkādas darbības” klauzula vispārīgi aizliedz veikt jebkādu jaunu valsts pasākumu, kura mērķis vai sekas būtu tādas, ka Turcijas valstspiederīgā iespēja izmantot darba ņēmēju brīvu pārvietošanos valsts teritorijā tiek pakārtota nosacījumiem, kas ir ierobežojošāki par tiem, kuri bija piemērojami laikā, kad attiecīgajā dalībvalstī stājās spēkā minētais lēmums (spriedums, 2013. gada 7. novembris, *Demir*, C-225/12, EU:C:2013:725, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 26 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka saskaņā ar pamatlietas faktiem piemērojamo valsts tiesisko regulējumu trešo valstu valstspiederīgajiem, tostarp tiem, kas nav sasnieguši 16 gadu vecumu, ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties Vācijā. Tomēr bērniem, kas ir kādas trešās valsts valstspiederīgie un dzimuši šajā dalībvalstī, un kuru kādam no vecākiem ir atļauja uzturēties Vācijā, kā tas ir bērna *Tekdemir* gadījumā, kompetentā iestāde drīkst izsniegt uzturēšanās atļauju *ex officio*.
- 27 No iesniedzējtiesas nolēmuma arīdzan izriet, ka saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, kas bija piemērojams dienā, kad Vācijā stājās spēkā Lēmums Nr. 1/80, 16 gadu vecumu nerasniegušie trešo valstu valstspiederīgie bija atbrīvoti no uzturēšanās atļaujas prasības, lai varētu ieceļot un uzturēties šajā dalībvalstī. Pamatojoties uz šo atbrīvojumu, šie nepilngadīgie bērni bija tiesīgi uzturēties un tādējādi tika pielīdzināti uzturēšanās atļauju saņēmušiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Tomēr administrācija pēc saviem brīviem ieskatiem varēja *a posteriori* saīsināt šiem nepilngadīgajiem bērniem šādi atzīto uzturēšanās tiesību ilgumu.
- 28 Lēmuma Nr. 1/80 spēkā stāšanās dienā pastāvējušo valsts tiesisko regulējumu salīdzinājusi ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, iesniedzējtiesa – Vācijas valdībai to neapstrīdot – konstatēja, ka šajā pēdējā minētajā regulējumā paredzētie nosacījumi, ar kādiem 16 gadu vecumu nerasniegušie trešo valstu valstspiederīgie drīkst ieceļot un uzturēties Vācijā, ir stingrāki par pirmajā regulējumā paredzētajiem.
- 29 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka pamatlietā aplūkotajam valsts tiesiskajam regulējumam – pat ja ģimenes atkalapvienošanās tajā nav reglamentēta tieši – var būt ietekme uz tāda Turcijas izcelsmes darba ņēmēja kā bērna *Tekdemir* tēvs ģimenes atkalapvienošanos, ja – kā tas ir šajā gadījumā – šā tiesiskā regulējuma piemērošana šo atkalapvienošanos padara grūtāku. Arī šo konstatējumu Vācijas valdība neapstrīd.
- 30 Tāpēc ir jāpieņem, ka nosacījumi, ar kādiem tādi Turcijas izcelsmes darba ņēmēji kā bērna *Tekdemir* tēvs var veikt ģimenes atkalapvienošanos, pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā ir padarīti stingrāki salīdzinājumā ar nosacījumiem, kas pastāvēja laikā, kad Vācijā stājās spēkā Lēmums Nr. 1/80.
- 31 Šajā sakarā jāatgādina – kā tas izriet no Tiesas judikatūras – ka tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā attiecīgajā dalībvalstī likumīgi dzīvojošu Turcijas izcelsmes darba ņēmēju ģimenes atkalapvienošanās nosacījumi ir padarīti stingrāki par nosacījumiem, kas bija piemērojami laikā, kad šajā dalībvalstī stājās spēkā Lēmums Nr. 1/80, šā lēmuma 13. panta izpratnē ir jauns ierobežojums šo Turcijas izcelsmes darba ņēmēju iespējai izmantot darba ņēmēju tiesības brīvi pārvietoties šajā dalībvalstī (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 12. aprīlis, *Genc*, C-561/14, EU:C:2016:247, 50. punkts).
- 32 Līdz ar to pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums ir jauns ierobežojums Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē.
- 33 Šajā ziņā Tiesa jau ir lēmusi, ka tāds ierobežojums – kura mērķis vai sekas būtu tādas, ka Turcijas valstspiederīgā iespēja izmantot darba ņēmēju brīvu pārvietošanos valsts teritorijā tiek pakārtota nosacījumiem, kas ir ierobežojošāki par tiem, kuri bija piemērojami Lēmuma Nr. 1/80 spēkā stāšanās dienā, – ir aizliegts, ja vien tas nav kāds no šā lēmuma 14. pantā minētajiem ierobežojumiem vai arī ja tas vai nu ir attaisnots ar kādu primāru vispārējo interešu apsvērumu, vai ir piemērots kāda leģitīma mērķa īstenošanai, nepārsniedzot šā mērķa sasniegšanai vajadzīgo (spriedums, 2016. gada 12. aprīlis, *Genc*, C-561/14, EU:C:2016:247, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums nav kāds no Lēmuma Nr. 1/80 14. pantā minētajiem ierobežojumiem, jo, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma un Vācijas valdības apsvērumiem, šā tiesiskā regulējuma mērķis ir efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas.

- 35 Tāpēc, otrkārt, ir jāpārbauda, vai migrācijas plūsmu efektīva pārvaldība ir primārs vispārējo interešu apsvērums, ar kuru var tikt attaisnots jauns ierobežojums Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē, kā to apgalvo Vācijas valdība.
- 36 Šajā ziņā ir jānorāda, ka mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas, kā izriet no LESD 79. panta 1. punkta, kurā šis mērķis ir īpaši minēts kā viens no Eiropas Savienības īstenotās kopējās imigrācijas politikas mērķiem, Savienības tiesībās ir atzīts par svarīgu.
- 37 Jākonstatē arī, ka šis mērķis nav pretrunā nedz Asociācijas nolīguma 2. panta 1. punktā norādītajiem, nedz Lēmuma Nr. 1/80 preambulas apsvērumos paredzētajiem mērķiem.
- 38 Turklāt Tiesa ir atzinusi, ka mērķis novērst nelikumīgu ieceļošanu un uzturēšanos ir primārs vispārējo interešu apsvērums Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 7. novembris, *Demir*, C-225/12, EU:C:2013:725, 41. punkts).
- 39 Šajos apstākļos – kā savu secinājumu 17. punktā norāda ģenerālvokāts – mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas var būt tāds primārs vispārējo interešu apsvērums, ar kuru ir attaisnojams jauns ierobežojums Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē.
- 40 Treškārt, ir jāpārbauda, vai pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ir piemērots, lai īstenotu šo mērķi, un nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.
- 41 Ar šā pasākuma piemērotību izvirzītajam mērķim ir tā, ka prasība, ka 16 gadu vecumu nesasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties attiecīgajā dalībvalstī, patiešām ļauj kontrolēt, vai šo valstspiederīgo uzturēšanās šajā dalībvalstī ir likumīga. Tādējādi, ciktāl efektīvai migrācijas plūsmu pārvaldībai ir vajadzīga šo plūsmu kontrole, šāds pasākums spēj nodrošināt šā mērķa īstenošanu. Tāpēc tas principā var attaisnot papildu ierobežojumu, neraugoties uz “atturēšanās no jebkādas darbības” klauzulu.
- 42 Savukārt jautājumā par to, vai pamatlietā aplūkotais valsts pasākums nepārsniedz izvirzītā mērķa sasniegšanai vajadzīgo, ir jānorāda, ka principā prasība, ka trešo valstu valstspiederīgajiem, tostarp tiem, kas vēl nav sasnieguši 16 gadu vecumu, ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties Vācijā, pati par sevi nav uzskatāma par nesamērīgu ar izvirzīto mērķi.
- 43 Tomēr samērīguma princips arī, lai šīs prasības īstenošanas kārtība nepārsniegtu izvirzītā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.
- 44 Šajā ziņā ir jānorāda, ka *AufenthG* 33. pantā atbildīgajai iestādei ir atzīta plaša rīcības brīvība izlemt, vai tādos apstākļos kā pamatlietā esošie ir vai nav izsniedzama uzturēšanās atļauja.
- 45 Šajā gadījumā, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, *Bergstraße* rajons, izmantodams tam piekrītošo rīcības brīvību, noraidīja pieteikumu uzturēšanās atļaujas izsniegšanai bērnam *Tekdemir*, jo uzskatīja, pirmkārt, ka nav nepamatoti prasīt, lai viņš *a posteriori* kārtotu vīzas procedūru, pat ja tā rezultātā viņš un viņa māte būtu neizbēgami vismaz uz laiku šķirti no sava, attiecīgi, tēva un vīra, kā arī, otrkārt, ka nav arī nesaprātīgi sagaidīt, ka bērna *Tekdemir* tēvs ar savu dēlu un savu sievu Turcijā turpinās ģimenes un laulāto kopdzīvi.
- 46 Tādējādi nav strīda par to, ka, piemērojot pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu tādām Turcijas izcelsmes darba ņēmējam kā bērna *Tekdemir* tēvs, šim darba ņēmējam ir jāizvēlas vai nu turpināt strādāt algotu darbu Vācijā un ciest smagus ģimenes dzīves traucējumus, vai atteikties no šā darba bez garantijas par iespēju tikt pieņemtam atpakaļ darbā gadījumā, ja viņš iespējami atgrieztos Turcijā.

- 47 Vācijas valdība precizē, ka valsts tiesībās prasītāja pamatlietā iespēja veikt ģimenes atkalapvienošanu ar savu tēvu nav nekādi izslēgta, jo tajā ir paredzēts pienākums *a posteriori* kārtot vīzas procedūru, kuras gaitā var tikt izskatīta šādas ģimenes atkalapvienošanās nosacījumu esamība. Tādējādi prasītājam pamatlietā Turcijā būs jāuzsāk šī procedūra, lai saņemtu uzturēšanās atļauju, ar kuru ieceļot un uzturēties Vācijā būtu iespējams ģimenes atkalapvienošanās dēļ.
- 48 Tomēr Tiesā iesniegtajos lietas materiālos nekas neliecina par to, ka tālab, lai varētu kontrolēt, vai 16 gadu vecumu nerasniegušo trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās attiecīgajā dalībvalstī ir likumīga, un līdz ar to nodrošināt, ka tiek īstenots mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas, būtu vajadzīgs, ka trešo valstu valstspiederīgajiem bērniem, kas ir dzimuši šajā dalībvalstī un tajā likumīgi uzturas kopš dzimšanas, būtu jāatgriežas trešajā valstī, kuras valstspiederība tiem ir, un tajā trešajā valstī jākārtot procedūra, kuras gaitā tiek izvērtēti šādi apstākļi.
- 49 Šajā ziņā nav apgalvots un nebūt ne konstatēts, ka tikai tad, ja prasītājs pamatlietā izceļotu no Vācijas teritorijas un *a posteriori* kārtotu vīzas procedūru, atbildīgā iestāde spētu izvērtēt, vai viņa uzturēšanās ģimenes atkalapvienošanās dēļ ir likumīga.
- 50 Gluži pretēji, nekas neliecina, ka atbildīgās iestādes rīcībā jau tagad nebūtu visas vajadzīgās informācijas, lai varētu spriest par prasītāja pamatlietā tiesībām uzturēties Vācijā ģimenes atkalapvienošanās dēļ, un ka šo vērtējumu atbildīgā iestāde, izvairoties no šā sprieduma 46. punktā norādītajām neērtībām, nespētu veikt, lemjot par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu saskaņā ar *AufenthG* 33. pantu.
- 51 Tādējādi, ciktāl tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkoti strīdīgā valsts tiesiskā regulējuma piemērošana izraisa tādas sekas kā šā sprieduma 46. punktā aprakstītās, ir jāuzskata, ka šāda piemērošana nav samērīga ar izvirzīto mērķi.
- 52 Šajos apstākļos ir jāsecina, ka Lēmuma Nr. 1/80 13. panta izpratnē kārtība, kādā prasība, ka 16 gadu vecumu nerasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties attiecīgajā dalībvalstī, tiek īstenota attiecībā uz tādiem bērniem, kuri – kā prasītājs pamatlietā – ir trešo valstu valstspiederīgie, kas ir dzimuši attiecīgajā dalībvalstī un kuru kāds no vecākiem ir Turcijas izcelsmes darba ņēmējs, kam ir atļauja uzturēties šajā dalībvalstī, pārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu mērķi efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas.
- 53 Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Lēmuma Nr. 1/80 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas var būt primārs vispārējo interešu apsvērumus, ar kuru ir attaisnojams valsts pasākums, kas ieviests pēc šā lēmuma stāšanās spēkā attiecīgajā dalībvalstī un ar kuru ir noteikts, ka 16 gadu vecumu nerasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties šajā dalībvalstī. Tomēr šāds pasākums nav samērīgs ar izvirzīto mērķi, jo kārtība, kādā tas tiek īstenots attiecībā uz tādiem bērniem, kuri – kā prasītājs pamatlietā – ir trešo valstu valstspiederīgie, kas ir dzimuši attiecīgajā dalībvalstī un kuru kāds no vecākiem ir Turcijas izcelsmes darba ņēmējs, kas likumīgi uzturas šajā dalībvalstī, pārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu šo mērķi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 54 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Līgumam par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Ekonomikas kopien un Turciju, kuru 1963. gada 12. septembrī Ankarā parakstīja Turcijas Republika, no vienas puses, un EEK dalībvalstis un Kopiena, no otras puses, un kurš Kopienas vārdā ir noslēgts, apstiprināts un ratificēts ar Padomes 1963. gada 23. decembra Lēmumu 64/732/EEK, pievienotā Asociācijas padomes 1980. gada 19. septembra Lēmuma Nr. 1/80 par asociācijas izveidi 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka mērķis efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas var būt primārs vispārējo interešu apsvērums, ar kuru ir attaisnojams valsts pasākums, kas ieviests pēc šā lēmuma stāšanās spēkā attiecīgajā dalībvalstī un ar kuru ir noteikts, ka 16 gadu vecumu nesasniegušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem ir jābūt uzturēšanās atļaujai, lai viņi varētu ieceļot un uzturēties šajā dalībvalstī;

Tomēr šāds pasākums nav samērīgs ar izvirzīto mērķi, jo kārtība, kādā tas tiek īstenots attiecībā uz tādiem bērniem, kuri – kā prasītājs pamatlietā – ir trešo valstu valstspiederīgie, kas ir dzimuši attiecīgajā dalībvalstī un kuru kāds no vecākiem ir Turcijas izcelsmes darba ņēmējs, kas likumīgi uzturas šajā dalībvalstī, pārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu šo mērķi.

[Paraksti]